

SEYDÎ ALÎ REİS'İN ÇAĞATAYCA GAZELLERİ

Kemal ERARSLAN

Şiirlerinde «*Kâtibî*» mahlasını kullanan Seydî Alî Reis, 16. yüz-yılın yetiştirdiği değerli denizcilerimizdendir. Doğum tarihi kat'î olarak bilinmeyen Seydî Alî Reis'in ölüm tarihi ise Kınalı-zâde tarafından «970 senesinin Cumâdî'l-ülâsında ikinci günü yevmü'l-isneyn» olarak tesbit edilmiştir¹. Seydî Alî Reis'in Sinop'lu olduğu sadece Sicill'de kayıtlıdır². Diğer kaynaklar bu hususu teyid etmediklerine göre, Seydî Alî Reis'in, mahlası aynı şekilde «*Kâtibî*» olan ve gerçekten Sinop'lu bulunan diğer bir şairle karıştırıldığı³ muhakkaktır. Esasen Seydî Alî Reis'in «*Kâtibî-i Galatavî*», diğerinin «*Kâtibî-i Sinobî*» şeklinde zikredilmeleri de bunu açıkça göstermektedir. Hemen hemen bütün kaynakların «Galatalı» olduğu üzerinde ittifak etmektedirler³.

Seydî Alî Reis'in «*Mir'âtü'l-memâlik*» adlı eserindeki kayıtlardan, ceddinin İstanbul'un fethinden sonra Galata'ya göçüp yerleştiğini, dedesi ve babasının Tersâne kethudalığı vazifelerinde bulduklarını, bir denizci ailesine mensub olan Seydî Alî Reis'in de cediti gibi denizcilik mesleğine intisab ettiğini, Hayrettin Paşa, Sinan Paşa gibi zamanın büyük denizcilerinin maiyetinde çeşitli deniz muharebe ve seferlerine

¹ Kınalı-zâde Hasan Çelebi, Tezkiretü's-suârâ, Süleymaniye, Hekimoğlu Ali Paşa Ktp., nr. 602 v. 255b.

² Mehmed Süreyya, Sicill-i Osmanî, İstanbul 1311, c. III, s. 498.

³ — Kınalı-zâde Hasan Çelebi, aynı eser, 254b ;

— Âşık Çelebi tezkiresi, Millet Ktp., Ali Emiri kitapları, tarih kısmı nr. 772, v. 280a ;

— Riyazî, Tezkiretü's-suârâ, Süleymaniye, Es'ad Efendi Ktp. nr. 3871. v. 91a ;

— Lâtîfî tezkiresi, Ahmed Cevdet neşri, İstanbul 1314, s. 277 ;

— Kâtip Çelebi, Keşfü'z-zünûn, Ş. Yalçın - R. Bilge neşri, İstanbul 1941, c. I, s. 807 ;

— Bursalı Tahir, Osmanlı müellifleri, III, s. 271 ;

— Gelibolu'lu Ali, Künhü'l-ağbâr, Revan Ktp. 1118 v. 350b, 361a.

katıldığını, Hind donanması kaptanı olarak Portekizlilerle Hind Okyanusunda büyük mücadelelere giriştiğini, bir kısım gemilerinin kaybolduğunu ve kalan gemilerle Hindistan'ın Gucérat sahiline ulaştığını, gerek o havalide, gerekse Mâverâünnehir'de bir hayli yer dolaştığını ve zahmetli bir kara yolculuğu yaparak İstanbul'a döndüğünü öğreniyoruz⁴.

Başta şuara tezkireleri olmak üzere kaynaklar, onun çocukluk ve gençliğinin Galata'da geçtiği, aldığı çeşitli vazifeler, zenginliği, Galata'daki konağında devrin âlim ve san'atkârlarını topladığı ve onları himaye ettiği ve nihayet şairliği hakkında kıymetli bilgiler vermektedirler⁵. Bu arada Kınalı-zâde Hasan Çelebi ile Âşık Çelebi tezkirelerinin Seydî Alî Reis'e diğer kaynaklara nazaran daha önemli yer verdiklerini belirtmek gerekir⁶. Bunların dışında Seydî Alî Reis'in hayatı, denizciliği ve eserleri hakkında bir iki önemli incelemenin yapıldığını da kaydedelim⁷.

Seydî Alî Reis'in denizciliği kadar, deniz coğrafyasına dair eserleri de dikkat çekicidir. Onun «Hesab» ve «Hey'et» ilimlerine ait de önemli eserleri vardır. Seydî Alî Reis, bu eserleri ile Kâtib Çelebi'nin⁸ olduğu kadar batının da takdirini kazanmıştır. Batıda onun hakkında övücü yazılar yazıldığı gibi, eserlerinden tercümeler ve parça parça neşirler de yapılmıştır.

Seydî Alî Reis'in şairliği hakkında etraflı bir inceleme yapmak, divanı elde bulunmadığı için, mümkün olamamıştır. Bu hususta tezkirelerdeki kayıtlar da yetersizdir. Onun müretteb bir divanı olduğu Keşfü'z-zunûn'da kayıtlıdır⁹. Diğer hiçbir kaynakta böyle bir kayda rastlanmadığına göre biraz şüphe uyandırmaktadır.

Elimizde bulunan şiirleri ise Mir'âtü'l-memâlikte ve şiir mecmualarında bulunan mahdut parçalar ile şuara tezkirelerinde tesbit edilen birkaç beyitten ibarettir. Şiir mecmualarındaki şiirleri 1948'de neşre-

⁴ Seydî Alî Reis, Mir'âtü'l-memâlik, Topkapı, Revan Ktp. nr. 1470;

⁵ Bk. not 3

⁶ — Kınalı-zâde Hasan Çelebi; aynı eser, 2546

— Âşık Çelebi, aynı eser.

⁷ — Cengiz Orhonlu, Seydî Alî Reis, Journal of the Regional Cultural Institute, c. I, sayı 2 (Tahran 1967) s. 44-57;

— Şerâfettin Turan, Seydî Alî Reis, İslâm Ansiklopedisi

⁸ Kâtib Çelebi, Tuhfetü'l-kibâr fi esfâri'l-bihâr, İstanbul 1329, s. 62-66.

⁹ Kâtib Çelebi, Keşfü'z-zunûn, c. I, s. 807.

dilmiştir¹⁰. Ayrıca şiirleri 16. yüz-yıl gemici diline ait örnekler tesbiti için de taranmıştır¹¹.

Bilinen şiirlerine bakarak Seydî Alî Reis'i devrinin vasat bir şairi sayabiliriz. Onun Hindistan seyahati sırasında Çağatay lehçesini öğrendiğini, bu lehçe ile başarılı şiirler yazdığı için Humayun Şah tarafından kendisine «*Mîr Alî Şîr-i Sâni*» unvanı verildiğini Mir'âtü'l-memâlik'ten öğreniyoruz¹². Gerçekte bu lehçe ile yazdığı şiirlerde orijinal söyleyişlere rastlanmamakla beraber, Çağatay lehçesini ustalıkla kullandığını kabul etmek gerekir. Bu şiirlerin yer yer Anadolu Türkçesi hususiyetlerini taşıması normal sayılmalıdır.

Aşağıda transkripsiyonunu verdiğimiz Çağatayca gazelleri Mir'âtü'l-memâlik'in Topkapı Sarayı Revan Kütüphanesi'nde 1470 numara ile kayıtlı bulunan nüshasından alınmıştır¹³. Bu nüsha her bakımdan güvenilir bir nüshadır. Aynı kütüphanede 1474 numarada kayıtlı olan diğer bir Mir'âtü'l-memâlik nüshası ise, hem muahhar, hem de harap olmuş vaziyettedir¹⁴. Mir'âtü'l-memâlik'in Necîb Âsım'ın bir ön sözü ile Ahmed Cevdet tarafından 1313'te yapılan neşrine 1470 numarada kayıtlı bulunan nüsha esas alınmıştır¹⁵. Ancak şiirler bakımından yazma nüsha ile bu neşri karşılaştırdığımız zaman, neşirde pek çok hataların bulunduğu görüldü. Mir'âtü'l-memâlik'in müellif hattıyla olan orjinal nüshasının Torino Kral Kütüphanesi'nde mahfuz olduğu Prof. Dr. Ali Nihad Tarlan tarafından kaydediliyorsa da, bu nüshanın mikro-filmini getirmek mümkün olmamıştır¹⁶.

Edebiyatımızın en güzel seyahat eserlerinden biri olan Mir'âtü'l-memâlik'in, mukayeseli yeni bir neşrinin yapılması faydalı olacaktır.

¹⁰ Ali Nihad Tarlan, Şiir mecmualarında XVI. ve XVII. asır. Divan Şiiri, İstanbul 1968, seri 1, fasikül 3, s. 83-95.

¹¹ A. Tietze, XVI. asır Türk Şiirinde Gemici dili, Türkiyat Mecmuası, c. IX, s.113-138.

¹² Seydî Alî Reis, Mir'âtü'l-memâlik neşri s. 49

¹³ Revan kütüphanesi 1470 numarada kayıtlı olan bu nüsha, 83 yaprak olup her sahifede nesihle yazılı 15 satır vardır. Galata'da 964 (1556-57) tarihinde istinsah edilmiştir. Serlevhası müzehhep, cedvelleri yaldızlı, miklaplı, şemseli ve kahverengi deri ciltlidir.

¹⁴ Revan kütüphanesi 1474 numarada kayıtlı olan bu nüsha ise 81 yaprak olup her sahifede nesihle 15 satır vardır. Tahminen XVII. asırda kopya edilen bu nüshayı yer yer kurt yemiştir.

¹⁵ Mir'âtü'l-memâlik, Ahmed Cevdet neşri, İstanbul 1313.

¹⁶ Ali Nihad Tarlan, aynı eser s. 84.

GAZELLER

I

- 29b 1. Firkat İlahî ni şavr olur bilmes idim
Aşlâ min anıñğ hayâlini kılmâs idim
2. Âhır mini uçrattı siniñ ıışkıñğ aña
Öz hâlîma kâlsa sindin ayrılmas idim
3. Derdimni saña yığlasa ay meh çeşmim
Bir dem közümiñğ yaşını min silmes idim
- 30a 4. Bilsem mini red ittigini âhır sin
Hergiz işigine ay peri kilmes idim
5. Heçr âteşini Kâtibî evvel tanısam
İşki yolıda munça zamân yilmes idim

II

1. Yârsız her kayda bolsam beytü'l-aḥzân-dur maña
Âlem ol Yûsuf-liḳâdın ayru zindân-dur maña
2. Düşmen ayturmuş miniñ-çün yoliña ölmes siniñ
Döstum ol söz barı va'l-lâh bühtân-dur maña
3. Şerbet-i la'liñ ʿaṭâ kılganda cân birsem ni tañğ
Ay şabîbim saña müşkil irse âsân-dur maña
4. Alğaç eṭrâfım melâmet sengi köñlüm şâd olur
Gam çerigin def' için ol yahşı qorğan-dur maña
5. İtleriñğ-le Kâtibî bendeni kıldıñğ hem-sifâl
Ni'metiñğ haqqı biğüm ol ulığ ihsân-dur maña

III

- 33a 1. Eger ki hāluma raḥm itmegey ḥabīb mining
 ʿİlacı qayda tapar derdime ṭabīb mining
2. Vişāl-i yārı maṅga kılmas irdi Ḥaḳ rüzī
 Ezeldin ay dil eger bolmasa naşīb mining
- 33b 3. Şarāb-ı laʿling içüp mest olanda ay sāķī
 Meger ki kirmegey ilkinge hiç raķīb mining
4. Revā mı-dur dimegey sin miniñ üçün hergiz
 Niçük durur ğam-ı hecrimdin ol ğarīb mining
5. Yüzini Kātibī körgeç hezār ʿişve bilen
 Kūl itdi könglümi ol şūḥ-ı dil-firīb mining

IV

1. Vaşl ümidim yok miniñ müştāk-ı rüy-i yār min
 Ārzü kılmam bihişti ʿaşıķ-ı dīdār min
2. Ay ṭabībim işiginĝ dārü's-şifāsıdın maṅga
 Şerbet-i laʿlingni bir derding bilen bīmār min
3. ʿAql u fikr u şabr u hüşım kıldı yağma ʿışķ-ı yār
 Vādī-i hicrānda qaldım ni kılay nāçār min
4. Meclis-i ḥaşşe rakīb-i rü-siyehni çallama
 Sāķiyā şekl-i kabīhidin aning bīzār min
- 34a 5. Kātibī ḥusrev bolup-dur nazm ara şirīn kelām
 Vaşf-ı laʿl-i yār birle min şeker-ğüftār min

V

- 36a 1. Dest-i h n- l d n  itti pen e-i merc nn  pest
Bu mesel-d r il ara kim dest ber b l -y  dest
2. Ol lebi meyg n eger meclisde bir dem bolma ay
S k i  an y glap s r h  c m-ı mey bolsun  ikest
3. Mest-i  i ka ehl-i takv  ta n   oysun ayt n z
D 'im  h  y r arasıda bolur ma z r mest
4. Z hirin k rme ki inin  b t n ga  ıl nazar
Z hid  ma n ga ba  adem imes  uret-perest
5. B 'i -i keyfiyyeti ni  ayda zev  itgey sini n 
 cmegen vahdet  ar b n K tib  r z-i elest

VI

- 37b 1. Ru ları keyfiyyet-i meydin  a an kim  l-dur
S k y  tanır min ol g l- ihreni ho - al-dur
2. Na d-i  omrin ni met -ı va l ga  arc itgenin 
38a Dil bilen keng  ni  oy  alem ga ol dell l-dur
3. M rdeler i y sıda la'li Mesih -dur vel 
Z lfi c d   e mi fett n  amzesi  att l-dur
4. Lebleri yar n     k-d r dil ni  n meyl itmegey
Her nimerse kim    k bol ay k n l meyy l-dur
5. Tilbe bolup y glama  all   min dip K tib 
Sim-i e k birle der n-ı sine m l- -m l-dur.

VII

1. Çın durur zülfiñge cādūlg atı yalğan imes
Küfr üstādı haṭṭiñge ay şanem bühtān imes
2. Şerbet-i la'liñni bir min hastege dārūnı koy
Ay ṭabībim ol miniñg derdimğa hiç dermān imes
3. 'Ayb imes-mü lāf-ı 'ışk urmak kilip 'uşşāk ara
'ışk meydānıda anıñg kim başı gāltān imes
- 38b 4. Yārg'a aytiñg kılmasun ağıyar birle güft ū güy
Hem-nefes bolmaq melek şeytān bilen çespān imes
5. 'İyd-i vaşlı birgey ol qaşı yāniñg Kātibi
Kıbledin yansun yüzi her kim aña qurbān imes

VIII

1. Ol perī-çihre kaçan nāz eylegey
Nāleğa 'uşşāk āgāz eylegey
2. Yiri-dür ol gonceniñ dil bülbüli
Gülşen-i küyıda pervāz eylegey
- 39a 3. Āşık ol-dur bezm-i gamda sākiyā
Nālesin ney birle dem-sāz eylegey
4. İtleri-y-le hem-sifāl eylep mini
Umarın 'ālemde mümtāz eylegey
5. Dilber ol-dur 'āşıka ay Kātibi
Luṭfını köp cūdını az eylegey

IX

1. Teşbih itip lebingge özin bāde kıldı sef
Nergis közingge oşsar iter mey humarı def^c
2. Da'vet müyesser olsa du'ā birle ol perī
Ağyarı bir du'ā bilen āsān irürdi def^c
3. ol ay hicāb iter yüzige zülfin ebr-ves
Kil ay şabā yitiş aradın kıl hicābı ref^c
4. Kördükçe kāmetinġni sücūd ittigim bu kim
Dirler namāz cā'iz imes bolmayınça şef^c
5. Yanıp yağılsa dil nola derdimni Kātibi
Nār-ı firāk bārça vücūdımni kıldı sef^c

39b

X

1. Her seher ay yüzi gül gülşen-i kūyingge barıp
Yıġlar aḫvālını dil şebnem-i eşkimni tarıp
2. Körgeç ay ġonce-dehen gül yüzüni gülşende
Gül bilen ġonce hacil boldı ḫayādın kızarıp
3. Ay ṭabībim dil-i mecrūḫ şifā tāpsa ni bar
Sin şeker-lebni kara baġrıġa bir laḫza sarıp
4. Yüregim hecr elemi birle niçük pür-ḫün-dur
Körgez ay dil anı ol ḫünġa baġrıġını yarıp
5. Kātibi sin reh-i ıışık içre ser-āmed boldunġ
Taşra Ferḫād ile Mecnūnı alar kıldı harıp

42a

XI

- 42a 1. Kirpigi oqına qaşı yāriᅇ kemān yasar
Dil sīnem üzre penbe-i dāğım nişān yasar
2. Mağrūr bolma hūsniᅇge ay qaşları kemān
Rüstemleriᅇ kemānını āhır zamān yasar
3. Bī-tāb bolsa dil leb-i hecristdin ay perī
Āhım taraᅇᅇum eylep aᅇga sāyebān yasar
4. Qaşr-ı vişal-i yāra köᅇgöl kıлмаğa 'urūc'
'Āşık kemend-i āhı aᅇna nerdibān yasar
5. Dil rişteğa çiker dürr-i eşkimni Kātibi
Oᅇşar ki yāra barmağ üçün armağān yasar

XII

- 42b 1. Devlet siniᅇg bilen eger ay dil bolursa yār
Kılgay vefālar ol şānem-i şūᅇ u şīve-kār
2. Bir yirge kılse ᅇāk-i rehiᅇ birle ay perī
Tofraᅇça bolmağaydı aᅇniᅇg allıda ipar
3. Şeftālū sorsam ol lebi 'ünnāblarğa ger
Her qaıysı bolsa ᅇışım itip aytur ki narı bar
4. Girye kılip işikke yüz sürtdüğim bu kim
Köz yaşını bulursa soyurğal kılay nişār
5. Yokarı tapuğıda şehā korğa eymene
Derdini Kātibi saᅇga 'arż eylese ni bar

XIII

- 45a 1. Ğaraż cev̄r ü cefā imes cihānıñğ şāhı bolmağdın
 45b Saqın ‘uşşāknıñğ ay meh hazeng-i āhı bolmağdın
2. Şeh-i Rūm’uñ işigide barıp dā’im gedā bolmağ
 Mañga bihrek durur köp Hind u Sind’niñ şāhı bolmağdın
3. Habibıñğ kuyıda mañga raqīb olmağ tiler hem-rāh
 Hudāyā mini sin saqla anıñğ hēm-rāhı bolmağdın
4. Mini öltürse ol hūnı koyıñğ men’ci kılıñğ tergīb
 Murād ol-dur kişinıñğ kişi devlet-hwāhı bolmağdın
5. Vefā kılmağ müyesser bolsa sañga ol cefā-pişe
 Raqībıñğ Kātibi ğam tartmağın āğāhı bolmağdın

XIV

- 49a 1. Eger bargay sin ol ay qaşıga cismıñğ hilāl eyle
 Yüzün körmeng tiler bolsang köziñğ yaşını āl eyle
2. Raqībā ol şanemning küfr-i zülfin kılma endişe
 Yöri kayıt andın öz küfringde bol özge hayāl eyle
3. Gedā-yı kuyı bolğay biz köngül ol hāce-i hüşning
 Zekāt-ı vaşlıdın bizge niçün birmes su’āl eyle
4. Elifler dāllar kes sineme ad itmek isterseng
 49b Raqībıñğ ay elif-kāmet barıp qaddini dāl eyle
5. Eger iksir-i ‘ışka talib irseng vāşıl olmağğa
 Öziñni Kātibi nār-ı muhabbet birle kāl eyle

XV

1. 'Ālem-i ervāḥda kim āşinā boldum sanğa
Ḥaḫ bilür tā ol zamāndın mübtelā boldum sanğa
2. Küḥl idinürse ni bar gerdimni erbāb-ı naẓar
Ḥamdü li'l-lāh pādīşāhım ḥāk-i pā boldum sanğa
3. Ay köñül 'ışḫnıñ ṭarīḳın sanğa tefhīm eyledüm
Ġam yime şimdın kirü kim reh-nümā boldum sanğa
4. Kūy-i yāra 'azm iter min tābi' ol ay dil mañga
Ḥātırın cem' olsun andın pīşvā boldum sanğa
5. Künc-i ğamda Kātibi ḥālım körüp dilber didi
50a Şād ol ay bīmār-ı ğam kildin şifā boldum sanğa

XVI

- 56a 1. Ḥacil boldu körüp ruḥsār-ı yarı bāğda güller
Fiğanım gūş itip gūşendın ötti barça bülbüller
- 56b 2. Yüzi gül ḳāmeti 'ar'ar közi nergis lebi ğonce
Ni bolğay başığa ol lāle-rūḥ sançğay ḳaranfiller
3. Cihān güلزārıda mānendi yok ol ḳadd-i şimşādınğ
Bolup-tur bāğ-ı ḥüsni içre zülfi tāze sünbüller
4. Yüzinğ körgeç ḳara zülfinğ perişān ḳıldı 'aḳlınmı
Köngülni saldı sevdāğa ni ḳılay uşbu kāküller
5. Demi-dür aç köziñni ğafleti ḳoy cām-ı mey nūş it
Uyutmas Kātibi bezm ehlini āvāz-ı ḳulḳullar

XVII

- 62b 1. 'Ayb irür sākī mey itmek la'1-i cānān birle baḡs
Hīç acıḡ su eylegey mi āb-ī ḡayvān birle baḡs
2. Derd-i 'iṡkınıḡ bu ne ḡikmet-dür devāsın tapmaḡay
Eylegenler 'ilm-i ḡikmet içre Loḡmān birle baḡs
- 63a 3. Dil ḡazā birle ḡaderdin 'aḡl ile ḡılsa cedel
Min saḡınür min ḡılır 'Anḡā Süleymān birle baḡs
4. Luḡf u ḡahrınıḡdin ni bolsa rāzī min bāl u belā
ḡaddi irmes bendeniḡ kim ḡıla sultān birle baḡs
5. Ders-i 'iṡḡı itme zāhid birle ay dil ḡüft u ḡū
Cehl irür dānā olanlar ḡılsa nādān birle baḡs
6. Cān u dil birle nola la'liḡ için ḡılsam nizā'
'Ayb imes sākī ṡarāb üstide yārān birle baḡs
7. Kātibi körse Nizāmī intizām-ı nazmını
Dirdi lāyıḡ-dur ḡılırsaḡ saḡa Selmān birle baḡs

XVIII

- 64b 1. Mey-dür ay sākī 'ilācı kiṡi bolḡay ḡamnāk
Zehr-i ḡam def'ıḡa hiç mey tiki bolmas tiryāk
2. Genc-i ḡüsnide iki zülfi bolup-dur iki mār
ḡatl için ḡamzesi tālibleri tiḡ-ı Daḡḡāk
3. Ol ḡuyaṡ tal'atı körgen ni ḡılır ḡürui yād
Sōfī bir zerre-kine sinde yoḡ irmiṡ idrāk
4. Ol ṡanem ḡayra vefālar ḡıla lāyıḡ-mı miniñ
Tiḡ-ı müjḡanı bilen sīnemi mundaḡ ḡıla çāk
5. Yār raḡm itti körüp yıḡladıḡım zārī bilen
Kātibi boldı iṡitḡeç anı aḡyār helāk

XIX

- 67a 1. Sindin ay dil ağrımış cehd it yaraş ol yār ile
 Āştī bolmağdın ammā kıl hazer ağıyār ile
2. Hātırım cem^c it leb-i cān-bağşınğ ile ay perī
 ‘Aqlımı kılma perişān zūlf-i ‘anber-bār ile
3. Cām-ı ışkı nūş itip min koy mini öz hālma
 Mest min tab‘im alışmas zāhidā huşyār ile
4. Zūlf-i sāhir çeşmi pür-fitne öziniñ işi āl
 Ni bolur hālım miniñ ol gānzesi mekkār ile
5. Bağ-ı dehrinğ zevkı kılmaq tilerseng Kātibi
 ‘Ömrinği ötker yōri bir serv-i hoş-reftār ile

XX

1. Ol yār kişige mihrībān bolmas imiş
 ‘Āşık olan anğa şādımān bolmas imiş
2. Dil bülbulğa gülşen kūyduñ yig
 Gülzār-ı cihānda āşiyān bolmas imiş
3. ‘İşkinmi tuyardı ilke āhım ‘uluvvı
 Hiç şu‘lesi āteşinğ nihān bolmas imiş
4. Müjgānları sinemdin ötip yitti dile
 Ammā ni kılāy zaħmī ‘iyān bolmas imiş
- 68a 5. Ay Kātibi dā‘im işitir biz ildin
 Öltürse kişi raķibi kan bolmas imiş

XXI

1. Maᅇga cev̅r itip cefā kılᅇan ŧanırlar yār-dur
Min tanır min ay köñül bā'is̅ barı aᅇyār-dur
2. Közlerim yaşıᅇa raᅇm eylep yaᅇurma ᅇüsniñi
Dirler ay meh-rū aᅇar su 'āᅇıᅇ-ı dīdār-dur
3. Ruᅇlarıᅇᅇ bāᅇ-ı cenān bolᅇay lebiᅇᅇ āb-ı ᅇayāt
Ay ᅇabībim ni sebebdin közleriᅇᅇ bīmār-dur
4. Tapsa bir demde iᅇerdi kanını 'āᅇıᅇleriᅇᅇ
ᅇamzesi ol bī-vefāniᅇᅇ kör niᅇük ᅇān-ᅇwār-dur
5. Kātibi bendeniᅇni red itmeᅇᅇ yaman-dur dostum
Ol iᅇiᅇiᅇᅇ itleriᅇa yaᅇᅇı ᅇızmet-kār-dur

XXII

- 81b 1. Ol ŧanemniᅇᅇ derd-i 'iᅇᅇı saᅇga ay dil yār imiᅇ
Min siniᅇᅇ ᅇāliᅇᅇᅇa reᅇk ittim ni zevᅇiᅇᅇ bar imiᅇ
2. ᅇāk-i pāyın baᅇıᅇa tāc ittiᅇᅇ ol ᅇāᅇiñ yene
ᅇamdü li'l-lāᅇ kim siniᅇᅇ baᅇında devlet bar imiᅇ
3. Ol ᅇabīb-i cān miniᅇᅇ ᅇālimni sorsa aytiᅇᅇᅇ
Künc-i ᅇamda mihnet-i derdiᅇᅇ bilen bīmār imiᅇ
4. 'Aᅇlımı yaᅇma itip dil milkini ᅇāret kılan
Dostlar aldum ᅇaber bir ᅇamzesi tatar imiᅇ
5. Zülf-i yāri vaᅇf itip kıldıᅇᅇ mu'atᅇar 'ālemi
Körse ayturdu Nevā'i Kātibi 'atᅇar imiᅇ